

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 12C/528/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1315217163
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Sládečková
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2016:1315217163.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Vierou Sládečkovou v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zast.: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporkyni: T. Z., D.. XX.X.XXXX, D. N. D. XX, Z., t.č. na neznámom mieste, zast. opatrovníkom M. Č., pracovníčkou tunajšieho súdu, o zaplatenie 639,53 € s prísl., takto

rozhodol:

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi sumu 30,53 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,75% ročne od 4.4.2013 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh zamietá.

Odporkyni sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ podaným návrhom na začatie konania doručeným tunajšiemu súdu dňa 12. 8. 2015 sa domáhal od odporkyni zaplatenia sumy 639,53 € s prísl., ako i náhrady trov konania.

Návrh skutkovo odôvodnil tým, že Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 20.11.2014 vrátane jej príloh, postupca Slovak Telekom a.s., Karadžičová 10, Bratislava, postúpil na navrhovateľa ako postupníka pohľadávku voči odporkyni, predmetom ktorej bol odplatný prevod pohľadávok na navrhovateľa. Slovak Telecom a.s. Bratislava dňa 10.1.2013 uzatvoril s odporkyňou zmluvou o pripojení predmetom, ktorej bolo poskytovanie telekomunikačných služieb, podľa § 43 Zák. č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov. Na základe zmluvy poskytoval právny predchodca navrhovateľa účastníkovi plnenie riadne a včas, odporkyňa si nespĺnila svoju povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy a právnenému predchodcovi nezaplatila celkovú sumu za poskytnuté služby v zmysle fa č. XXXXXXXXXXXX vo výške 30,53 eur, splatnú dňa 3.4.2013 a fa č. XXXXXXXXXXXX vo výške 609,- eur, splatnú dňa 3.2.2014 spolu vo výške 639,53 € s prísl.,
Nakoľko sa súdu šetrením pobyt odporkyne nepodarilo zistiť, súd jej ustanovil opatrovníka podľa § 29 ods. 2 O. s. p.

Podľa § 101 ods. 1,2 O.s.p., účastníci sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a že dbajú na pokyny súdu.

Podľa § 115a ods. 2 O.s.p., pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p., ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1.000,-eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

S poukazom na citované ustanovenia zákona, prihladnuc na výšku predmetu konania súd nenariadil vo veci pojednávanie a vo veci rozhodol na základe skutkového stavu zisteného z obsahu súdneho spisu.

Zo zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 20.11.2014 súd zistil, že bola uzavretá medzi postupcom Slovak Telekom a.s., Bratislava, a postupníkom EOS KSI Slovensko, s.r.o., , predmetom ktorej boli pohľadávky postupcu vzniknuté na základe zmlúv o pripojení spolu s príslušenstvom pohľadávok a sumárny zoznam pohľadávok bol uvedený v prílohe zmluvy.

Zo zmluvy o pripojení zo dňa 10.1.2013 súd zistil, že bola uzatvorená medzi T-Mobile Slovensko, a.s. Bratislava a odporkyňou, podľa ustanovenia § 43 a nasl. Zák.č.610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, spolu s dodatkom k zmluve o pripojení, predmetom ktorého bol dojednaný bol program služieb, s dobou viazanosti 24 mesiacov a zmluvnou pokutou. Odporkyňa sa zaviazala za poskytované služby právnemu predchodcovi navrhovateľa riadne a včas platiť cenu služieb podľa zvoleného programu služieb.

Slovak Telecom a.s., Bratislava za využívanie poskytnutých služieb vyúčtoval odporkyni nasledovné faktúry:

fa VS : 7XXXXXXXXX vo výške 30,53 eur, splatnú dňa 3.4.2013

fa VS : 7400772376 vo výške 609,- eur, splatnú dňa 3.2.2014

Podľa § 52 ods.1 Obč. zák. , spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods.2 Obč. zák., ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods.3 Obč. zák., dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods.4 Obč. zák., spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 43 ods. 1 Zák. č. 610/2003 o elektronických komunikáciách zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods. 2 cit. zák., podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 43 ods. 3 písm. c) cit. zák., zmluva o pripojení zaniká odstúpením od zmluvy. Podľa § 43 ods. 5 písm. b) cit. zák., podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

Podľa § 43 ods. 5 písm. e) cit. zák., podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení ak účastník opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Podľa § 524 ods.1 Obč. zák., veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 524 ods. 2 Obč. zák., s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 121 ods. 3 Obč. zák. príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Obč. zák., dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Obč. zák., ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ustanovenia § 544 Obč. zák., ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Súd v prejednávanej veci mal nárok navrhovateľa ohľadom uplatneného hovorného, na základe fa VS : XXXXXXXXXXXX vo výške 30,53 eur, splatnú dňa 3.4.2013 celkom vo výške 30,53 eur za dôvodný a tomuto v tejto časti vyhovel.

Spolu s istinou súd zaviazal odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi i úroky z omeškania. Výška úrokov z omeškania je o osem a pol percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba ECB platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t.j. po lehote splatnosti faktúry podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 586/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Vo zvyšku si navrhovateľ voči odporkyňi uplatnil právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vystavenej na základe fa VS : XXXXXXXXXXXX vo výške 609,- eur, splatnú dňa 3.2.2014.

Podľa bodu 4 dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 10.1.2013 v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm.b) alebo v bode 2, 3 Dodatku alebo čl. 5 bod 5.2 písm. a) VOP je účastník povinný uhradiť zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č.1 tohto dodatku.

Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne navrhovateľovi samotným porušením povinnosti Účastníka, a to v okamihu porušenia povinnosti Účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany navrhovateľa napr. odstúpením od Zmluvy alebo prerušením, či obmedzením poskytovania Služieb v prípade porušenia povinnosti podľa vyššie uvedených bodov a článkov.

Tun. súd však konštatuje, že je veľké množstvo súdnych rozhodnutí, ktoré posudzovali rovnaké či obdobné ustanovenia o zmluvnej pokute v zmysle zmluvy o pripojení, aj od iných operátorov, napr. rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 38C 117/2010-61 z 18.2.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 6Co/91/2011 zo dňa 24.4.2012, Okresného súdu Prešov z 13. 8. 2010 č. k. 17C/23/2010-65 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 29. 6. 2011 č. k. 2Co/137/2010, v ktorých bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Prešov zo 16. 8. 2010 č. k. 17C/112/2010-35 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 9. 5. 2011 č. k. 18Co/136/2010.

Vo viacerých prípadoch tiež došlo k právoplatnému zamietnutiu žalôb operátora o plnenie z rovnakej zmluvnej pokuty z dôvodu jej neprijateľnosti (rozsudok Okresného súdu Svidník z 31. 10. 2011 č. k. 7C/119/2011, rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou z 26. 10. 2011 č. k. 11C/184/2011-82 a iné).

Nie je pritom významné, či iný súd by v rámci súdnej kontroly bol k dodávateľovi zhovievavejší alebo dokonca by priznal plnenie z takejto podmienky. Pri neexistencii databázy vyhlásených neprijateľných podmienok sa môže bežne stať, že iný súd plnenie pre zmenu prizná.

Z pozície ochrany spotrebiteľa a naplnenia cieľov EÚ vo sfére vysokého záujmu na ochrane spotrebiteľa je pritom irelevantné, ktorý súd takúto podmienku vyhlásil za neplatnú.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok:

„Členské štáty zabezpečia, aby v zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov:

„Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Takáto zmluvná podmienka je absolútne neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; Jej ďalším uplatňovaním navrhovateľ vytvára protiprávny stav navyše zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa.

Pri neexistencii databázy vyhlásených neprijateľných podmienok, súd na rozdiel od navrhovateľa nevie posúdiť, či uplatňovaná zmluvná pokuta na základe predloženej zmluvy o pripojení bola alebo nebola vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ).

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Povedané inak, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.). Vo svetle tejto argumentácie tun. súd vyjadruje znepokojenie nad postupom navrhovateľa a jeho „rešpektom“ k súdnej moci a zákonným regulám.

Pre porovnanie tun. súd dáva do pozornosti dôsledky z ďalšieho používania neprijateľnej zmluvnej podmienky v nemeckom práve, podľa ktorého môže byť ďalšie používanie zmluvnej podmienky postihnuté vysokou sankciou, ale aj trestom odňatia slobody (porov. rozhodnutie Bundesgerichtshof zo 7. 6. 2011 č. AZ XI ZR 388/10 na stránke MS SR.

Nerozhoduje <<http://wwwold.justice.sk/wfn.aspx?pg=h4c&htm=h4/rseuspotr.htm>>. Nerozhoduje> pritom, že iný súd by mohol mať odlišný názor (porov. § 53a ods. 1 OZ). V podmienkach Európskej únie je ochrana pred neprijateľnými podmienkami spájaná s cieľom posilňovania kvality spotrebiteľských vzťahov a vylúčenia neprimeraností a nemorálností zo života bežných ľudí (rozsudok Mostaza Claro, bod 37).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Práve neprijateľné podmienky a opakované uplatňovanie nemorálnych plnení uplatňovaných z nekalých zmluvných podmienok môžu odradiť spotrebiteľov od kupovania produktov a znížiť úroveň ich ekonomickej slobody a života. Spotreba vysokou mierou participuje na HDP a ochrana hospodárskych záujmov spotrebiteľov je preto osobitne dôležitá (čl. 169 Zmluvy o fungovaní EÚ).

Nie je pritom významné, či iný súd by v rámci súdnej kontroly bol k dodávateľovi zhovievavejší alebo dokonca by priznal plnenie z takejto podmienky. Pri neexistencii databázy vyhlásených neprijateľných podmienok sa môže bežne stať, že iný súd plnenie pre zmenu prizná.

Sporná zmluva je typickou štandardnou formulárovou listinou. Zmluvná pokuta bola vopred zo strany navrhovateľa naformulovaná bez možnosti jej zmeny zo strany spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou (čl. 3 ods. 2 smernice).

Z vyššie uvedených dôvodov súd žalobu v časti nároku o zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a v konaní úspešnej odporkyni náhradu trov konania nepriznal, nakoľko jej žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Bratislava III, na Krajský súd v Bratislave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.